

Værgemål i vælten

- ♦ *Det er en kendt sag, at der ikke er sammenfald mellem »erhvervsmæssig virksomhed« skattemæssigt og »selvstændig økonomisk virksomhed« momsmæssigt. Da Skatterådet i et bindende svar fandt, at en advokat skattemæssigt drev selvstændig erhvervsmæssig virksomhed for så vidt angår hans indtægter fra hvervet som væрге, mens selv samme hverv med modsat begrundelse ikke blev anset for selvstændig økonomisk virksomhed momsmæssigt, gav det alligevel anledning til usikkerhed omkring rækkevidden af sidstnævnte grundlæggende momsretlige begreb. En advokat med virke som professionel væрге efterspurgte klart svar af Landsskatteretten. Det styresignal, som sagen afstedkom, synes at indebære en ensretning for værgere, som momsloven ikke giver grundlag for.*

Af advokat Tom Kári Kristjánsson og advokat Mette Juul, Plesner

Advokaten drev selvstændig advokatvirksomhed og var specialiseret inden for familieret. Siden 2010 havde han været antaget som væрге af Statsforvaltningen, og han betragtede hvervet som en naturlig og integreret del af det at være familieretsadvokat. Indtægterne fra hvervet som væрге havde han uden at tvivle på rigtigheden heraf ladet indgå i sin advokatforretning, og han havde i den forbindelse tillagt vederlaget moms. Han blev dog usikker på den skatte- og momsmæssige behandling efter, at Skatterådet havde afgivet et bindende svar til en jurist med bibeskæftigelse som væрге. I den sag fandt Skatterådet nemlig, at hvervet som væрге ikke skulle anses for økonomisk virksomhed omfattet af momsloven.

Advokaten anmodede derfor om et bindende svar, idet han vedrørende hvervet som væрге oplyste, at han for tiden var væрге for 52 personer; at vederlaget udgjorde ca. 300.000 kr. årligt svarende til ca. 20 pct. af advokatvirksomhedens omsætning, og at han havde ansat en sekretær til at bistå med opgaverne vedrørende værgemål, hvilket hun anvendte ca. 24 timer om ugen på.

Advokaten mente selv, at hvervet som væрге havde en så professionel karakter, at der var tale om økonomisk virksomhed såvel skatteretligt som momsretligt. Skatterådet nåede imidlertid den konklusion, at hvervet som væрге skulle anses for selvstændig virksomhed skatteretligt med den konsekvens, at advokaten kunne anvende virksomhedsskatteordningen, mens hvervet *ikke* skulle anses for selvstændig økonomisk virksomhed momsmæssigt.

Nu er der som nævnt indledningsvis ikke sammenfald mellem de skatteretlige henholdsvis momsretlige begreb, og derfor kan der i praksis forekomme forskelle i den skatteretlige henholdsvis momsretlige vurdering. Det, der imidlertid gav anledning til usikkerhed, og som begrundede en klage til Landsskatteretten, var, at de forhold, som SKAT tillagde betydning for den skatteretlige vurdering, ikke blev inddraget ved den momsretlige vurdering.

Ved den skatteretlige vurdering lagde Skatterådet vægt på følgende:

- Spørger havde udgifter til en sekretær, som arbejdede ca. 24 timer om ugen i forbindelse med varetagelsen af værgemålene;
- Spørger havde etableret sig i egne lokaler, hvorfra arbejdet udførtes;
- Spørger ejede det driftsmateriel, der anvendtes i forbindelse med udførelsen af hvervet;
- Spørger var erstatningsansvarlig over for den, som var sat under værgemål, for skade forvoldt ved forsætlig eller uagtsomt forhold;
- Spørger var frit stillet til at antage medhjælp i forbindelse med udførelsen af hvervet;
- Spørger var ikke begrænset i sin adgang til at udføre arbejde for andre;
- Udøvelsen af hvervet som væрге krævede optagelse på en liste hos Statsforvaltningen;

- Spørger modtog et fast årligt honorar pr. værgemål, hvilket ikke var sædvanligt i lønmodtagerforhold.

Samlet set fandt Skatterådet på baggrund af SKATs indstilling, at spørger dermed udførte hvervet som væрге *for egen regning og risiko*, hvilket ansås for kendetegnende for selvstændig erhvervsaktivitet, og advokaten fandtes således berettiget til at anvende virksomhedsskatteordningen.

Momsmæssigt nåede Skatterådet imidlertid til, at advokaten ikke drev selvstændig økonomisk virksomhed i momsmæssig henseende ud fra følgende forhold:

- Spørger var antaget af Statsforvaltningen;
- Spørger havde som udgangspunkt pligt til at lade sig beskikke i de værgemål, som statsforvaltningen tildelte den pågældende;
- Statsforvaltningen og forvaltningsafdelingerne førte tilsyn med den pågældende;
- Der var ved lov givet klare instruktioner i forbindelse med udførelsen af hvervet;
- Spørger modtog et fast årligt vederlag for værgemålet;
- Spørger havde kun en ubetydelig økonomisk risiko i forbindelse med udførelsen af sit hverv;
- Spørger kunne få dækket nødvendige udlæg.

Da det var væsentligt for advokatbranchen at få SKATs anerkendelse af, at hvervet som væрге både skatte- og momsmæssigt skulle anses for en integreret del af en moderne advokatforretning, blev afgørelsen påklaget til Landsskatteretten.

Landsskatteretten konkluderede, at advokatens hverv som væрге var økonomisk virksomhed momsmæssigt, idet Landsskatteretten lagde vægt på følgende:

- Klageren kunne og rådede faktisk over personale og materiel, herunder egne lokaler og driftsmidler;
- Da klageren modtog et fast årligt honorar pr. værgemål, måtte klageren anses for at bære den økonomiske risiko ved hvervets udførelse;
- Klageren var erstatningsansvarlig over for den værgede for skade, som klageren måtte forvolde ved forsætlig eller uagtsomt forhold.

Dermed var usikkerheden om den grundlæggende afgrænsning af begrebet »selvstændig økonomisk virksomhed« ryddet af vejen.

Landsskatteretten tog imidlertid ikke stilling til, om hvervet som væрге var momspligtigt, eller om det var omfattet af momsfrigtagelsen for social forsyning og bistand, idet dette spørgsmål ikke havde været genstand for Skatterådets behandling af sagen.

SKAT har efterfølgende udsendt et styresignal, hvor SKAT tilkendegiver, at vederlag udbetalt for udførelsen af hvervet som fast væрге falder ind under fritagelsesbestemmelsen om social forsyning og bistand. Med styresignalet har SKAT opnået det anerkendelsesværdige mål om, at værgederlag ikke skal forhøjes med et

momsbeløb, samtidig med, at de professionelle værger kan anvende virksomhedsskatteordningen.

Styresignalet synes dog at tilstræbe en ensretning, som momsloven ikke giver grundlag for. Således anfører SKAT i styresignalet, at *alle* faste værger, som er pålagt at påtage sig flere værgemål udpeget af Statsamtet, må anses for at drive økonomisk virksomhed. Helt

så kategorisk kan det nu næppe opstilles, idet der som altid må skulle foretages en konkret vurdering af den enkelte værges forhold.

De relevante afgørelser og styresignalet kan findes på SKATs hjemmeside under nedenstående referencer: SKM2013.26.SR, SKM 2014.282.SR, SKM 2014.282.SR, SKM2014.781.LSR, SKM2014.837.SR